

Суннат олимларининг ҳарбий тўнтариш, сиёсатга киришиш, намойишлар, қўзғолонлар, иш ташлашлар ва бошқа норозилик амалиётлари ҳақидаги фатволари

Ушбу фатволар ҳозирги замонимизда, айниқса Марказий Осиё минтақасида долзарб бўлган масалаларга таалуқли бўлиб, 20-асрнинг энг катта уч олимнинг ҳаётлари вақтида уларнинг розиликлари билан уларнинг мамлакатларида кассета ва журнallарда нашр этилгандир. Сўзлар тагига таржимон томонидан чизилди (таржимон изоҳи).

Савол: Эркаклар ва аёллар томонидан хукумат ёки раҳбарларга қарши норозилик сифатида амалга ошираётган намойишлар даъватнинг (тўғри) йўлими? Ва агар бу намойишчиларнинг бири ўз норозиликларида ўлдирилса, Аллоҳ йўлида шахид бўладими?

Жавоб (Шайх Аллома Ибн Боз раҳимаҳуллоҳ): Мен эркаклар ва аёллар иштирокидаги намойишларнинг (бирон бир нарсанинг) ечим(и) сифатида жоизлигини билмайман. Аксинча, бу фитна ва ёвузликнинг сабабларидан бири ҳамда бир (гурух) одамларнинг бошқа одамларга нисбатан ноҳақ зулми ва тажовузидир.

Қонуний воситалар бу (хукуматга йўналтирилган) ёзма равищдаги баёнотлар, тўғри услублар ишлатилган ҳолда насиҳат, яхшиликка даъват қилишдир. Мазкур нарса илм аҳлиниң йўлидир. Бу - Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи ва саллам саҳобалари ва уларга яхшилик билан эргашгандарнинг йўли. (Тўғри йўл) бу инқирозга учраганлар ва раҳбар орасидаги ёзма баёнотлар, музокара, у билан тўғридан-тўғри мулоқот қилиш ва унга маслаҳат бериш, унинг камчиликларини майдон ёки бошқа омма қўчаларида ошкора килмасдан, балки унга хат ёзишдир. Ва Аллоҳ ёрдам берувчи, ёрдам Ундан кутилади, ва Унга тавакkal қилинади (“Муқтатафаат мин ақваалил-улама” кассетасидан олинди. “Ал-Асалах” журнали №30 59-61 с.).

Савол: Мусулмон мамлакатида унинг дунёвий хукумат тузумини тугатиш умидида (норозилик сифатида) барча иш жойларида умумий иш ташлашнинг ҳукми қандай?

Жавоб (Замонимиз фақиҳи, Аллома Муҳаммад бин Солиҳ Ал-Усаймийн раҳимаҳуллоҳ): Шубҳасиз, бу саволда мусулмон ёшларни йўллашдаги улкан хавф талаб қилинмоқда. Иш ташлашга, у хусусий жабҳада бўладими, давлат жабҳасида бўладими, шариатда ҳеч бир асос йўқ. Шак-шубҳа йўқки, иш ташлаш давом этадиган вақт, хизматнинг зарурати ва иш ташлашнинг миқёсига боғлиқ бўлган кўп зиёнга олиб келади. Албатта, бу (иш ташлаш) хукуматга босим кўрсатиш услуби сифатида қўлланилади. Саволда айтилдики, бу услуг (мусулмон мамлакатида) дунёвий ҳукмни тугатиш учун қўлланилади. Биз олдин ҳукм тузуми дунёвий эканлигини исботлаб беришимиз керак. Агар бу хукумат дунёвий эканлиги исботлаб берилган бўлса, унда шуни маълум қиласизки, маълум шароитларни истисно қилган ҳолда хукуматга қарши чиқиш ноқонунийдир (“Ас-Сахватул-Исламия – Зовабит ва тавжиҳат” 286-287 с., “Ал-Асалах” журнали №30 59-61 с.).

Савол: Иш ташлаш охирига етганида унинг ташкилотчилари ўз талабларини олдинга суришади. Агар бу талаблар қониктирилмаса, унда ҳукуматга қарши фуқаровий инқилоб (граждан революцияси) билан чиқса бўладими?

Жавоб (Аллома Муҳаммад бин Солиҳ Ал-Усаймийн раҳимаҳуллоҳ): Бунда мен фуқаровий инқилобнинг жоизлигини кўрмайман. Маълумки, моддий қуч ҳукуматда бўлади, норозилик билдирадиганларда эса ошхона пичоқлари ва таёқлардан ташқари оз нарса бўлади. Бу эса (хукумат) танклари ва қуроллари олдида аҳамиятсиздир. Ҳа, бундай ҳолат маълум бир шароитларда юз бериши мумкин. Биз бу масалада шошмаслигимиз керак. Истило (оккупация) остида кўп йиллар яшаган ҳар қандай мамлакатни бир кеча кундузда (ҳақиқий) исломий

давлатта айлантирилиб бўлмайди. Биз ўз мақсадларимизга эришишимиз учун юракларимизни кенг қилишмиз лозим.

Бир киши уй қураётган бўлса, бу уйда у яшайдими, ёки уни қолдириб кетадими, у олдин ўзига пойдевор қуради. Мұхим нарса шуки, Исломнинг ҳам олдин пойдеворини қурамиз, бу ишларнинг мевасини кўп йиллар давомида кўрмасак ҳам.

Бу масалаларда қизиққонлик ёки кўпинча асоссиз бўлган фуқаровий инқилоб услубларининг жоизлигини мен кўрмайман. Агар аскарларнинг бўлинмаси бир иморатни бузса, уни бошқаси ўз ҳолига тиклаб олади.

Савол: Умумий иш ташлаш билан бирга ёшларнинг бу гурухлари бир ерни эгалаб “ўтириш забастовкаси”ни амалга ошириб ҳукуматнинг мавқеларини ушлаб у ерда куну тун ҳозир-тайёр бўлиб туришади. Бунинг ҳукми қандай? Бунинг қонунда (шариатда) бирон бир асоси борми?

Жавоб (Аллома Мұхаммад бин Солих Ал-Усаймийн раҳимаҳуллоҳ): Албатта, бу услуг ҳукуматга босим ўтказиш учун ишлатилади ва менинг билишимча, у (мусулмонларнинг диёрига) четдан киритилган. Маълумки, воситалар ниятларга боғлиқ ва агар улар тақиқланган бўлмаса, ниятга қараб ҳукм қилинади. Сиз айтаётган жойни эгаллаб олиш ҳам биз юқорида умумий иш ташлаш борасида айтган ҳукмга тегишлидир (“Ас-Саҳватул-Исламия – Зовабит ва тавжиҳат” 286-287 с., “Ал-Асалах” журнали №30 59-61 с.).

Савол: Ҳозирги кунда ҳукмдорга қарши ҳарбий тўнтариш деб номланган нарса динда зикр қилинганми ёки бидъатми?

Жавоб (Мұхаддис Аллома Албоний раҳимаҳуллоҳ): Бу ишлар учун Исломда асос йўқ. Даъватни ўрнатиш ва унинг атрофида тўғри мухитни барпо қилиш жиҳатидан бу ишлар исломий манҳажга зиддир. Бу кофирлар чиқарган ва баъзи мусулмонларга таъсир қилган бидъатдир. Мен булаарни “Ақидатут-Таҳовия”га ёзган изоҳ ва тушунтиришларимда келтирганман (“Ал-Асалах” мажалласи, № 10).

Савол: Бугунги кунда Ислом йўналишига қўра сиёсат қай даражада бош қотириши керак?

Жавоб (Албоний раҳимаҳуллоҳ): Сиёсатдан мурод – умматни бошқариш. Воқелик шундан иборатки, сиёсат умматдаги бир одамнинг ишларидан эмас, балки мусулмон давлатининг вазифаларидандир, агар, биз юқорида айтганимиздек, сиёсатнинг мақсади тўғрилаш учун умматни бошқариш ва уларнинг ташвишлари (уларга тегишли бўлган ишлар)ни юритиш бўлса. Сиёсатдан мақсад шу бўлса, бу фарзи қифоя бўлади. Лекин бу давлат ёки ҳукумат бошқарувида бўлмаган одамлар учун эмас, бирон фойда ҳам, зиён ҳам етказа олмайдиган одамлар учун ҳам эмас.

Мусулмонларнинг ишларидан огоҳ бўлиш ва заифликлари ҳақида (хабар топиб) бундай натижадан эҳтиёт бўлиш учун хабарларни олишга келсак, биз айтамизки, бу тасфия (поклаш, тозалаш) ва тарбия ишларидандир, яъни Исломни унинг ичига кириб кетган нарсалардан то-залаш ҳамда мусулмонларни ўқитиш ва соғ Исломда тарбиялашга эътиборни қаратищдир. Шундай қилиб, мусулмонларга тегишли бўлган бу умумий ҳолатларни билиш бир араб шо-ири сахиҳ ҳадисдаги маънони ифодалагандек:

Ёмонликни ўрганмадим ёмонлик учун,

Балки ўргандим ундан четда бўлиш учун.

Яхшиликни қориштириб юборса ёмонликка,

Киши, шубҳасиз, қулаг кетур унга.

Бу (маъно) ҳадисдан, яъни “Саҳиҳул-Бухорий” ва “Саҳиҳул-Муслим”ларда Ҳузайфа ибн Ал-Ямоний розияллоҳу анхудан ривоят қилинган ҳадисдан олинган. У киши, розияллоҳу анху, айтдилар: “Одамлар Расулуллоҳу соллаллоҳу алайҳи ва салламдан яхшилик ҳақида сўрашарди, мен эса ёмонлик менга етиб қолишидан қўрқиб у (ёмонлик) ҳақида сўрадим”. Шунинг учун мусулмон-

ларнинг хорликлари ва заифликлари ҳақида уларни огох қилиб уларни бундан буриб илм, куч ва қудрат воситаларини ишлатишга (йўналтириш), бу кўпгина фарзлар ичидаги фарздир.

Янгиликлар, жанглар ва ғарб сиёсати ҳақидағи хабарларни олишга келсак, у: “Бир нарсани билиш, ундан беҳабар бўлишдан қўра яхшироқ” деган нуқтаи назарга киради. Бу биз тарк қилаётган нарса эмас. Бироқ, шу билан бир вақтда биз бунга қаттиқ киришиб кетиб унга муккасидан кетмаслигимиз лозим. Бунга сабаб Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи ва саллам душманнинг янгиликларини батафсил билиш миқёсини саҳобаларга ақидавий масалаларни ўргатиб уларни Аллоҳнинг буйруқлари узра тарбия қилишларининг миқёси қаби қилмадилар. Бу (айтилган сўзлар) сиёсатнинг юқорида келтирилган икки жиҳати асосида унга нисбатан бизнинг эътиқодимиз бўлади (“Ал-Асалах” мажалласи, №18.).